

Sv. Bolfank v Slov. goricah. Zares vsaj skromen spominek zasluži pok. Barbara Mohorič, kmetica iz Trnovske vasi, tudi v našem "stu". V prerani grob je legla nad vse dobra skrbna gospodinja, res vzor krščanske matere ter vneto pospeševalnica vsega lepega in dobrega. Da v ugledno Mohoričevo hišo prihajajo samo dobri gosti, namreč krščanski listi in knjige, je nemala zasluga pok. Barbare. Nad vse pa jo je dičila umetnost res prave in krščanske vzgoje svojih otrok, s katerimi jo je Bog z njenim dobrim, tudi vzor krščanskim možem obilo oblagodaril. Med 13 otroki jih živi še zdaj 9. Veliko pravega junaštva je pokazala v svoji dolgi in mučni bolezni, katero je res z angelško potrpežljivostjo prenašala. V svoji bolezni, parkrat prevedena s sv. zakramenti, je tudi na dan smrti v nedeljo dne 21. oktobra želela bit' pri sv. maši vsaj v duhu; saj se je v ta namen še sama pokrižala, ko je k začetku službe božje pozvonilo. Res blagor mu, ki v Gospodu umre! Izredno lep pogreb je dokazal, da je bila rajnica vesplošno priljubljena v vsej bolfanski župniji. — V ponedeljek dne 22. oktobra pa je bila pokopana Marija Kramberger, prevzlikarica s Trnovskega vrha. Na jima da ljubi Jezus večni mir in pokoj!

Pram. Dne 27. septembra umrla materi Mariji Koren je sledila dne 24. oktobra Julijana Medved, Jergejeva gospodinja, še le v 36. letu življenja. Na srcu bolana je iskala rešitve v bolnišnici v Mariboru, pa je tam umrla in zapuščala potrtega moža s štirimi nedoraslimi otroci. V Gradišču je dne 25. t. m. umrl Simon Repnik v 88. letu. Kdo ne bi rad imel dobrega starčka, ki je vsako zimo na topli peči sedeč molil rožni venec, prebiral mašne in druge bukvice, vmes pa tudi kaj povedal iz davnih dni. Letos pa je začel vidno pešati, odložil je pipo tobaka in šel v večnost k svojemu patronu. Poleg teh še žaluje družina Štern-Encij v Morju za šestletnim Stankotom in Anton Mom na Planici za polletnim sinčkom. Dobri Bog jih vse tolaži, rajnim pa daj večni mir in pokoj!

Ptujska gora. Številni romarski shodi na Ptujski gori so bili v kljub težkim časom in trdovratni krizi precej povoljno obiskani. Pač dokaz, kako radi se zatekajo k ptujekogorski Materi božji, kjer vedo, da bodo gotovo dobili dušno ali telesno tolažbo. Nad vse krasen

je bil tabor otrok, katerega se je udeležilo nad 2000 malčkov iz cele dravskopolske dekanije. Z mnogimi otroci so prihiteli tudi starši na našo Ptujsko goro. Ves tabor otrok se je udeležil pobožnosti v cerkvi in med sv. mašo je ubrano prepeval otroški zbor. Za nastope izven cerkve jim je požrtvovalni organist Janko Mohorko pripravil lepo okrašen oder, raz katerega so deklamirali otroci in v svojih govorih povdarjali neomajno vero v Odrašenika sveta in zaupanje do Matere božje. Ker smo bili vse poletje v tako lepem razpoloženju, nas je še bolj pretresla vest, da je smrt potrkala na vrata našega g. šolskega upravitelja Simona Kerblerja in mu vzela edince Brankota, učenca I. razreda. Ko je to žalostno vest naznanil zvon iz ozkih lin ptujekogorskega zvonika, so zaplakali stari in mladi. Otroci, ljubitelji pokojnega Brankota, so venomer nosili cvetje, s katerim so posuli mrtvaški oder svojega sošolca. Če se je že vsa fara jokala nad lepim in dobrim otrokom, koliko bolj sta šele žalovala dobri oče in blaga mamica. Kako smo ljubili našega Brankota, je najboljši pokazal pogreb, katerega se je udeležilo vse učiteljstvo, šolski otroci, orožništvo, financarji, trgovci in gostilničarji ter člani raznih društev. Pogreb je vodil domači gospod župnik Fr. Zagoršek ob asistenci 4 duhovnikov. Pred šolo je zapel v slovo priljubljenemu Brankotu župnijski pevski zbor pod vodstvom organista g. J. Mohorka. Žalostinka »Vse kar živi na tem svetu« je še bolj pretresla naša srca. Polagoma se je pomikal sprevod med donečim petjem psalma »Usmili se me Bog« proti cerkvi. Po sv. maši je zopet zapel mešani zbor »Ne jokajte. Pri odprtem grobu se je domači župnik v toplih in jedratih besedah poslovil od pokojnega. V imenu šolarjev je Pavla Jazbec, učenca IV. razreda, stopila pred grob in se od njega poslovila z lepimi besedami, ki so prešle v trikratni vzklik: »Z Bogom, Brankote!« Nato je zapela šolska mladina pod vodstvom učiteljice Pavle Topolovec. Končno se je še enkrat oglašil cerkveni pevski zbor s pretresljivo žalostinko »Duša, kam te pot pelja?« Užalosteni staršem naše sožalje!

Križevci pri Ljutomeru. Naša učiteljica gđ. Gabriela Hercog je prestavljena od šole v Križevcih v Buče. Ko so zvedeli otroci, da jih

zapusti priljubljena učiteljica, so pri jokali iz šole. Kako srečne so bile one učenke, ki jim je bila učiteljica od I. do V. razreda! Bridko jo bodo pogrešala dekleta, katerim je bila izven šole učiteljica ročnih del in gospodinjstva. V srcih križevskih faranov živi ime blagopokojnega očeta g. nadučitelja Antona Hercoga, ki je umrl skoraj v šolskih klopih kot žrtev svojega idealnega poklica, v katerega se je zbral vživeti, v katerem je deloval za resnico in pravico. Sama njegova učenka gđ. Hercog je delovala po vzgledu svojega blagopokojnega očeta skozi 17 let. Ko je poučevala našo deco, si je pridobila vsa naša srca. Najlepša zahvala za vse, kar je gđ. učiteljica storila dobrega pri nas! Na skorajšnje svidenje!

Sv. Urban pri Ptuj. V nedeljo dne 14. oktobra smo položili k večnemu počitku g. Toplak Petra, zidarja in posestnika iz Grajenšaka. Dočkal je starost 62 let. Bolehal je več časa, večkrat spreviden s sv. zakramenti v miru Gospodovem zaspal. Zapuščala žalujočo ženo ter osem otrok, v krščanskem duhu vzgojenih in deloma že preskrbljenih. Bil je zvest bralec krščanskih knjig in »Slovenskega gospodarja«, na katerega je bil naročen več kot 40 let. Njegovo priljubljenost pri ljudeh je pokazala smrt in pogreb. Na mrtvaškem odru je bil posut s cvetjem. Pogrebne sprejeme se je udeležila velika množica ljudi. Ob odprtem grobu se je poslovil od rajnega z lepimi besedami gospod župnik Ivan Razbornik. Rajni naj počiva v miru! Žalujoci družini naše najiskrenejše sožalje!

Frankolovo. Umrla je nad vse ljubljena mati Frančiška Polensak po kratki in mučni bolezni, okrepcana s sv. zakramenti. Žalujoci rodbini naše sožalje!

Sv. Frančišek v Gornji Savinjski dolini. O društvu jeruzalemskega osla nekaj besed! Na šmihelsko nedeljo se je vršila služba božja pri podružni cerkvi sv. Mihaela v Radmirju. V tem času je imelo društvo jeruzalemskega osla svojo sejo kar zunaj cerkve med svetim opravilom. Bilo je nekaj fantov pa tudi mož. Ali bi ne bilo boljše, da bi taki ljudje bili doma in ne dajali slabih vzgledov drugim ljudem? Vrh tega ne bi poškodovali obleke in obuvala, posebno tisti, ki pridejo bolj daleč s hribov. Pravijo, da se pri drugovercih,

ni imel na sebi drugega kakor papir. On trdi, da je papir veliko bolj zdrav nego sukno in obleče vsak dan novo papirnato srajco.

Čuden način pokopavanja mrtvih

je vladal nekoč pri Tunguzih visoko na severu Azije. Mrtvega so položili v njegovih najlepših oblačilih v zaboj in tega so obesili med dve bolj skupaj stoječi drevesi. Samo lovske predmete rajnega so zakopali v zemljo pod omenjeni zaboj.

Lepa navada pri starih Rimljanih.

Če je bil kak imenitnik v starem Rimu povabljen v goste, je nesel pred njim suženj servieto. Te serviete ni

Poslane strelice so jo zgrešile, dosegla je vodo in odplavala.

Med opisano morijo je zajela zemljo noč. Tu in tam še smukne iz gozda, ki ni več gozd nego pogorišče, kaka žival v smrt. Toda kmalu poneha vse — — —

Preko sto komadov najizdatnejše divjačine in nešteto manjših komadov je vrgel ta lov. Za naše pojme je pogon po opisanem načinu nekaj strašnega. Indijanci bi brez njega ne mogli živeti. Nekaj mesecev trajajoča deževna doba spremeni celo pokrajino v močvirje. Kakor že omenjeno, je ta čas za Indijanca čas brezdelja in bogznaj, kako bi ga pretolkel, če ne bi prirejal na jesen takih lovov.

Indijanski lov je bil nam opomin, da bode treba vzeti pot pod noge ter urno naprej, sicer bo začelo liti iz neba, predno smo na cilju.

Opustili smo misel, da bi se mudili dalje časa med Indijanci in prisostovali njihovim lovskim praznikom. Podali smo se naprej v koraku, pusteč reko Rio Kuluene ob desni. Noči, v katerih smo razpostavljali straže, so potekle mirno. Konji in mule so imele dovolj paše. Koruzni zдроб smo lahko hranili za pozneje. Brez posebnih doživljajev smo se približali po dnevih reki Rio Ksingu, koje struga je bila na mestih

tako globoka, da je sešla voda konjem preko hrbta. Priljago smo morali raztovoriti in na naših plečih prenesti na drugo obrežje.

Rio Ksingu je bila po napovedi največja reka, katero bi naj srečali na poti proti zlatim zakladom.

Zopet so minuli dnevi. Solnce je vzšlo ter zatoni, dan je zamenjal noč in še vedno nismo bili pri prvem vodopadu, katerih je videl belohozec na poti v zlato poljano štiri in je pustil usno poročilo o njih Indijancem.

Lepega dne smo le čuli bobnenje ter šumenje padajočih vodnih mas. Reka Rio Ksingu se je upala precej globoko v enem skoku preko skalovja. Bili smo na kraju, kjer pošilja velika reka svoje vode prvič v globine.

Polni upanja smo romali naprej. Na večer istega dne nam je udarjalo pod šotor na uho hromenje drugega vodopada, katerega smo dosegli drugi dan in po preteku nekaj ur še tretjega.

Čisto sigurno smo bili na prvi poti. Minuli so dnevi. Po dnevu zopet samo solnce in v noči nemi mesec.

Konečno nas je vzdramil iz enoličnosti votel odmev četrtega ter zadnjega vodopada. Cilj našega potovanja ni mogel biti več daleč.

Približali smo se gričem, odkoder smo lah-

ki niso naše vere, kaj takega ne dogaja. Ko je danes toliko društev razpuščenih, bi bilo primerno in potrebno, da se predvsem tudi to društvo razpusti.

Sv. Ema. Redka svečanost. Pretekli mesec se je vršila pri Sv. Emi velika cerkvena slovesnost. Po prizadevanju našega vnetega dušnega pastirja župnika Čepina se je ustanovila Marijina družba za šentemsko župnijo. Ob tej priliki so nas obiskali in navdušili bratje Hrvati iz Vinagore in Pršlina. Z g. župnikom Vukino so prišle članice Marijine družbe, križarji in križarice in precej romarjev. Prišla je tudi cerkvena godba vinagorska in pevci pod vodstvom pevovodja g. Kastruna, kateri so mnogo doprinesli k proslavi velikega Marijinega praznika. Želimo, da bi besede cerkvenega govornika g. kaplana Rančigaja padla na rodovitna tla ter da bi Marijina družba vrlo napredovala. Po cerkveni svečanosti se je popoldne slovesno blagoslovila prenovljena kapela Lurške Device, sv. Urbana in sv. Janeza Evanga. 30 let je preteklo, da je bila cerkev pozidana. Blagoslovitev je izvršil domači g. župnik v navzočnosti gospodov iz Vinagore. Po slovesni blagoslovitvi so izpregovorili spodbudne besede domači g. župnik, cerkveni ključarji, gospa Žnidarč kot predsednica vinagorskega društva sv. Elizabete in predsednica domače Marijine družbe. Nazadnje so zapeli pesem v zahvalo Lurški Devici. Dne 7. oktobra smo slovesno obhajali rožnovensko nedeljo se pomočjo g. Sunčiča od Sv. Krža. Izprosi naj nam Marija Rožnovenska pomoč v sedanjih težkih časih.

Bizoljsko. Tiho je dne 19. t. m. slavil v krogu svojih najdražjih svoj 73. rojstni dan naš priljubljeni in spoštovani trgovec g. Martin Frece. Primerno je, da se ga ob tej priliki spomni tudi »Slovenski gospodar« kot svojega naročnika in moža, ki lahko res s ponosom zre v svojo preteklost. Gospod jubilar Martin je še vedno kakor je bil: mož žive vere, mož jeklen, odločen, ki se ne boji postaviti se tudi javno za vero in Boga, mož ljubezniv, dobrohoten, ki ima za vsakogar dober nasvet; mož krepek in čil, vedno vesel in poln humorja, šegav in dovtipen. Danes uživa ob strani svoje ljubljene soproge svoj zaslužen pokoj. Vse življenje je bil mož dela tako v družini, trgovini, kakor

tudi v javnosti. O tem pričajo danes sadovi njegovega dela: res dobro katoliško vzgojeni in lepo preskrbljeni otroci, veliko posestvo in red sv. Save ter Jugoslovanske krene! Dal lj. Bo, gospodu Martinu zdrav, vesel in čil — 80. rojstni dan! — Vinska letina pri nas je nekaj boljše od lanske. Mnogi imajo pa celo manj. Pač pa dobra kapljica je! Žalostno je sedaj le to, da se kupci tako malo oglašajo! Treba je denarja, ljudje bi radi prodali, kupcev pa ni od nikoder...

Pišce. Bilo je pretekli ponedeljek. V St. Petru pod Svetimi gorami je bil sejem sv. Urše. Na sejmu se je podal tudi naš mesar g. Štruel s sinom Ivanom, šolarjem II. razreda. Na sejmu sta kupila kravo, katero je na vrvi vodil sin Ivan. V svoji nepreviđenosti si je vrv navil okrog roke. Med potjo se krava splaši, podere Ivana in ga vleče precej daleč po kameniti poti. Ko so pa ljudje kravo ukrotili, se jim je nudil grozen prizor. Ivan Štruel je bil ves potolčen, opraskan z razbito glavo — mrtev. Lahko si mislimo žalost očeta in še bolj matere, ko je zaznala za strašno nesrečo. Ob obilni udeležbi šolarjev smo v sredo potem Ivana položili k večnemu počitku. Otroci so mu zapeli »Pomlad vse se veseli«, gospod župnik pa mu je spregovoril v srce segajoče slovo. Dragi Ivan! Žalosten je bil konec tvojega zemeljskega življenja, toda mi upamo, da sedaj že uživaš veselje pri Bogu. Ali prosim ljubega Boga, da v žalosti uteši tvojega očeta, mater, brate in sestre ter nas vse. Prosi pa Ga tudi, da se enkrat vsi pri Njem snidemo. — Tudi mi Piščani bi radi postali svetovno znani in se s celim svetom pogovarjali. Upamo, da se nam ta želja kmalu izpolni. Poštni uslužbenci namreč z vso paro napeljujejo iz Brezice k nam telefon. Pravijo, da bo naprava že kmalu dana v promet. Živijo! — Veste, gospod urednik, naš Fricl je svoji boljši polovici sedaj, ko je ozdravel, že čez glavo zrastel. Sicer pa je njegova boljša polovica korajžna, da se ga nič ne boji. Zadnjič se ga je kar dejansko lotila, ko je nekaj rogovillil. Pa jih je pošteno skupil. Ves zaripel je postal v obraz in tudi marsikateri las je odšel z njegove glave. Tudi njegovi pomagači, ki so mu v sili priskočili na pomoč, so jih pošteno skupili. In sedaj ga misli boljša polovica, če se ne bo unesel, še s pomagači vred spraviti na »ričete«. Ha-ha-ha!

Sv. Rupert nad Laškim. Tudi naše ljudstvo je globoko pretresla strašna vest o nasilni smrti našega preljubega vladarja. Povsod so ljudje žalovali za tako nenadno odvzetim nam državnim očetom. V četrtek dne 18. oktobra smo imeli v župnijski cerkvi žalno službo božjo. Razven šolarjev so mnogoštevilni župljani napolnili cerkev, kjer se je najprej v primer-nem govoru pojasnil vzrok te žalne slavnosti; nato je bila žalna sv. maša za večni mir preminulega vladarja, konečno molitve, kakor jih je odredil šk. ordinarijat. V tihi žalosti so verniki zapustili hišo božjo z iskreno prošnjo, naj Bog da duši viteškega kralja večni mir, Jugoslavijo pa čuva! — Sneg dne 16. oktobra je tukaj napravil na sadnem drevju ogromno škodo, ki se ceni na stotisoče. Ravno najlepše mlado drevje je največ trpelo; dasiravno so ljudje povsod takoj hiteli v sadonosnike ter otesavali mokri sneg, se vendar ni dala za-braniti velikanska škoda; mnogo dreves je naravnost razklanih ali polomljenih do zadnje veje. Tako je kmet vedno večji siromak. Sedaj se spravlja že zima v deželo, treba je obleke in obuteli, davke zahtevajo oblasti, a denarja ni! Sadja nismo imeli, vina v teh krajih ni, lesa nihče noče. Sedaj tiščimo a pitanimi svinjami v Laško, Celje in Sv. Jurij, a mezarji se naravnost norčujejo z nami, ko nam ponujajo 5 Din za kg, a glavo mora kmet-vzrejevalec še vzeti nazaj, meso pa je po 14 Din v mesnici!

Iz zagrebške torbe. Zagreb je vedno kot veliko mravljišče. Kakor živa reka drve ljudje na vse kraje in vsak čas. Samo od dveh do petih zjutraj so ulice prazne, sedaj ko nima svet denarja, da bi potnil kavarne. Pa se v tem vrvežu vendar pozna, da je pričelo šolsko leto. Nekaj tisoč akademikov že zaleže. Tudi naši slovenski postavijo svoje število. Manj kot 200 jih ni nobeno leto v Zagrebu. Predvsem so na kmetijskem in na živinozdravniškem oddelku, ker teh v Ljubljani ni. — Kako pa živi tak študent? Z dobrimi denarji se dobro živi! Dober študent pa nima dobrega denarja, zato pa ima celo zimo pasje dneve. To je prava umetnost, prebiti se skozi celi mesec z 250 dinarji. Pa se naredi tudi to. Seveda: zajtrka nič, večerja le ob pomembnejših prilikah. Ve-

ko pregledali pokrajino daleč naprej. Videli smo, kako se vijuga reka Rio Ksingu južno-vzhodno, mesto da bi nadaljevala pot proti severu. Kakor daleč je seglo oko samo stopa in liki ribje oko čisto nebo.

Naslednje jutro smo zapustili reko ter se podali v levo smer.

Prekoračili smo več manjših vod in smo trčili ponovno na gričevje pred nami. Pri pogledu na verigo nizkih holmcev nas je oplazovala zla slutnja, če nismo mogoče zgrešili smer. Ti-le hribčki pred nami niso mogli biti pogorje, kate-rega je označil pri Indijancih umrli belokožec kot edino pravo smer.

Že tukaj smo naleteli povsod na zlate sledi. Zemlja po teh neraziskanih stopah hrani pod seboj neizmerna zlata bogastva.

Zagledali smo pred seboj reko, koje tok ni zaznamovan na nobenem zemljevidu. Počasni vali svoje vode in v njeni strugi smo našli precej zlatih zrn.

Pet dni smo se vlekli ob tej reki, šesti dan smo jo prekoračili ter potovali naravnost na-prej. Pred nami je zrasla veriga razsekanega hribovja. Po stepi so silili proti pogorju potoki. Vsekakor smo imeli jedva en dan do cilja. Preiskal sem tla, po katerih se je pomikala naša karavana. Povsod najbolj očiti znaki, da bomo

zadeli vsak čas na tako dolgo iskano obljubljeno — zlato deželo! V počasnem koraku smo se po-rivali do cilja, ki se nam ni mogel več skriti in je bilo izključeno, da bi ga zgrešili. Pretrpeli smo veliko na dolgem — dolgem potovanju, bili na koncu romanja brez posebnih žrtev in v za-vesti, da se je posrečilo le nam, kar se drugim ni, ker se niso lotili odkritja suhega zlata po načrtu in s pomočjo dobro preskrbljene ekspe-dicije.

Še predno se je pomaknila naša karavana navkreber, odkoder smo hoteli uživati razgled po zlatih poljanah, smo srečali na stepi človeški okostnjak... Na belih kosteh ni bilo nikakega znaka, da bi bila žrtev ubita, ustreljena ali raz-trgana od jaguarja. Mogoče je zadela reveža prav na cilju bogznaj kako mučnega tavanja smrt vsled kajčega pika. Nismo se na videz ve-liko zmenili za svarilno najdbo človeških kosti, vendar v naših srcih je zaključal sum: Kaj, če ne bo dolina zlata poleg zakladov — smrt tudi za nas! Pomikali smo se molče naprej in pri-korecali na vrh. Pod nami nas je vabila kota-njasta dolina. Njena dolžina je znašala dobrih 30 km, širina gotovo nad 20 km. Njeno dno je bilo peščeno.

Dalje sledi.

nikdar prinesel slu-žabnik prazne domov, ampak je bila polna raznih jestvin. Večkrat so pošiljali v Rimu go-sti od poedin svojim ženam in prijateljem na dom razne sladka-rije.

Labudi

so uživali nekoč v An-gliji posebno varstvo. Vsi ti od pesnikov to-liko opevani ptici so bili last kralja, kjer-koli so se nahajali. Če je kedo ubil labuda, je zapadel smrti.

Udarci človeškega srca.

Človeško srce udari na minuto 75krat, v 1 uri 4500krat, v 1 dnevu 108.000krat, v 1 te-dnu 756.000krat, v 1 mesecu 3.240.000krat in v 1 letu 39.312.000krat.